

Taken VRK ivm hoogte inwonerbijdrage

Bestuurlijke opdracht takendiscussie tbv bestuurscommissies 12 februari 2024

1. Inleiding

Met het oog op 2026, het jaar waarin gemeenten zeer waarschijnlijk moeten gaan bezuinigen, is het Dagelijks Bestuur in 2023 het gesprek gestart met de directie van de VRK over een verkenning van de mogelijkheden in het kader hiervan bij de VRK. Het doel was om zich een oordeel te vormen over de mate waarin de VRK kan inspelen op de toekomstige financiële opgaven van de gemeenten door beheersing van kosten.

In dit licht heeft het DB een overzicht laten opstellen van de financiële maatregelen die het VRK-bestuur in de afgelopen jaren heeft getroffen. Op basis van dat overzicht heeft het DB een aantal conclusies getrokken. Deze conclusie zijn naar de mening van het DB richtinggevend voor het gesprek met de gemeenten over de bijdrage die in redelijkheid van de VRK verwacht kan worden aan de opgaven die op de gemeenten afkomen.

Het DB heeft de volgende conclusies getrokken op basis van een eerdere inventarisatie:

- ✓ Vanaf het jaar 2011 (dat is drie jaar na de totstandkoming van de VRK) tot zeer recent zijn er diverse trajecten en ombuigingsoperaties geweest die substantiële besparingen hebben opgeleverd¹;
- ✓ Een aantal bezuinigingsmaatregelen waartoe besloten is, moeten nog concreet ingevuld worden in de periode tot en met 2027, oplopend tot een bedrag van € 845.000;
- ✓ Het jaar 2023 laat naar verwachting een financieel tekort zien, na jaren waarin er jaarlijks een – overigens steeds kleiner wordend – positief resultaat te zien was;
- ✓ Uit een tweetal recente benchmarks (rapport Maatschappelijk Rendement, jan. 2022) is naar voren gekomen dat de efficiency van de VRK hoog is.

De overall-conclusie van het DB is dan ook dat de VRK geen vet meer op de botten heeft, na alle jaren waarin steeds scherper is gebudgetteerd.

Gezien bovenstaande is het DB van mening dat een traject gericht op vergroten van de efficiency niet zal leiden tot reële mogelijkheden om de inwonerbijdragen te verlagen. Een onderzoek naar de uitvoering van wettelijke taken gaat dit ook niet opleveren naar de mening van het DB, mede omdat de benchmarks uit het rapport Maatschappelijk Rendement (2022) laten zien dat de VRK op dit vlak niet meer doet dan andere regio's, terwijl er tegelijkertijd ook sprake is van een, in vergelijking met andere regio's, zwaarder risicoprofiel.

Het DB heeft wel gevraagd naar een eerste verkenning van een aantal andere taken die wellicht nog een mogelijkheid bieden tot beheersing van kosten, en heeft daarom de directie VRK de volgende opdracht gegeven:

Geef een overzicht van;

1. De wettelijke taken met een gestandaardiseerd kwaliteitsniveau ('Smart'-norm),
2. De wettelijke taken die niet per se bij de VRK thuishoren, maar er wel zijn ondergebracht,
3. Niet-wettelijke taken.

Markt- en subsidietaken zijn buiten beschouwing gelaten, omdat zij geen invloed hebben op de inwonerbijdrage.

¹ Zie bijlage 1 voor een beschrijving van bezuinigingsoperaties en een overzicht van de getroffen maatregelen in de periode vanaf 2019

In voorliggend memo wordt de uitkomst van deze eerste globale verkenning gegeven, waarbij wordt aangegeven de mate waarin het zinvol kan zijn om verdiepend onderzoek te doen naar financiële en maatschappelijke effecten van een heroverweging van deze taken met als doel de kosten van de VRK te beheersen.

2. Taken VRK

In dit hoofdstuk staat een overzicht van alle taken van de VRK, die van invloed zijn op de inwonerbijdrage. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de opdracht van bestuur.

2.1 De wettelijke taken met een gestandaardiseerd kwaliteitsniveau (Smart-norm)

Binnen de VRK zijn er slechts enkele taken te ontdekken die op basis van een gestandaardiseerd kwaliteitsniveau worden uitgevoerd. Hierbij wordt gestandaardiseerd kwaliteitsniveau uitgelegd als concreet meetbaar op basis van een wettelijke norm, en daarmee bespreekbaar voor welk kwaliteitsniveau wordt gekozen. Concreet gaat het om de volgende taken:

- A. Toezicht Kinderopvang; in de Wet kinderopvang wordt gesproken over een minimaal aantal inspecties dat uitgevoerd dient te worden. Deze uitvoering is belegd bij de GGD.
- B. Opkomsttijd brandweer; regelgeving op het gebied van veiligheidsregio's noemt een aantal minuten waarin de brandweervoertuigen ter plaatse moeten zijn (als ze dat niet zijn, zijn aanvullende maatregelen nodig). Deze zogenaamde opkomsttijd vormt de basis van het dekkingsplan. Dit dekkingsplan wordt vierjaarlijks vastgesteld door het bestuur, recent in juli 2022.

2.2 Wettelijke taken, die niet per se bij de VRK thuishoren, maar er wel zijn ondergebracht

Gezondheid:

- ✓ JGZ
- ✓ Veilig Thuis
- ✓ Zorg- en Veiligheidshuis
- ✓ Forensische geneeskunde
- ✓ Hygiënisch woningtoezicht
- ✓ Toezicht WMO
- ✓ Meldpunt WVGZ
- ✓ Ambulancezorg (geen wettelijke gemeentelijke taak)

Veiligheid

- ✓ Activiteiten voortvloeiend uit Bouwbesluit
- ✓ Bluswatervoorziening

2.3 De niet-wettelijke taken die de VRK wel uitvoert

Binnen de GGD worden er, afgezien van subsidie- en markttaken, geen taken uitgevoerd die geen wettelijke basis kennen.

Binnen de veiligheidsregio c.q. brandweer zijn er enkele taken te onderkennen die inhoudelijk nauw verweven zijn met de brandweezorg en daarmee een wettelijke grondslag kennen, maar die een directe wettelijke opdracht ontberen.

- ✓ Jeugdbrandweer
- ✓ Brandonderzoek
- ✓ Voorlichting (brandveilig wonen)
- ✓ AED (diverse ivm snelste opkomsttijd brandweer)
- ✓ Duiken

2.4 Wettelijke taken GGD, Brandweer en Crisisbeheersing - nu geen onderwerp

Om het overzicht van taken volledig te maken zijn hieronder de wettelijke taken van de GGD, brandweer en crisisbeheersing benoemd.

Het Dagelijks Bestuur heeft geconcludeerd dat een nader onderzoek naar kostenbeheersingsmogelijkheden bij wettelijke taken onvoldoende kansrijk is, mede omdat een recent onderzoek al heeft aangetoond dat de taken gemiddeld of ondergemiddeld in kosten worden uitgevoerd, waarbij ook de overhead als laag wordt gekenmerkt.

Wettelijke taken voor de GGD

1. *Wet Kinderopvang*
2. *Wet publieke gezondheid*
 - ✓ Infectieziektebestrijding, incl. vacc.
 - ✓ Seksuele gezondheid
 - ✓ TBC-bestrijding
 - ✓ Technische hygiënezorg
 - ✓ Advisering gemeenten
 - ✓ Gezondheidsbevordering
 - ✓ Epidemiologie
 - ✓ Psy. Soc. Hulp ongevallen en rampen
 - ✓ Medische milieukunde

Wettelijke taken voor de Brandweer en CB

Wet Veiligheidsregio's

- ✓ Inventariseren risico's van brand, rampen en crises
- ✓ Adviseren bij branden, rampen en crises
- ✓ Voorbereiden op bestrijding branden en organiseren van de rambestrijding en crisisbeheersing
- ✓ Instellen en in standhouden van de brandweer
- ✓ Voorzien in meldkamerfunctie (brandweer en multi)
- ✓ Inrichten en in standhouden van info-voorziening mbt bovenstaande taken
- ✓ GHOR-taak (portefeuille DPG)

3. Analyse

In de inleiding is benoemd dat het DB vraagt om een eerste verkenning van een aantal taken die wellicht nog een mogelijkheid bieden tot een bijdrage aan beheersing van, waarbij de wettelijke taken van de VRK niet als kansrijk werden aangemerkt.

Wanneer gekeken wordt naar de kansen en de kanttekeningen blijken deze opties ook beperkt. Hieronder een overzicht van de drie soorten taken die om een nadere uitlichting zouden kunnen vragen. Daarbij is kort geduid in hoeverre het zinvol lijkt om hier een nader verkenning naar te doen. Hierbij is groen 'nadere verkenning zinvol', rood 'niet-kansrijk' en blauw eventueel te verkennen door de gemeenten zelf. Voor deze laatste categorie is het aan de gemeenten zelf om te bezien of zij dit onderzoekstraject willen starten om de betreffende taak buiten de VRK te beleggen, dan wel de taak juist in zijn geheel bij de VRK onder te brengen. De VRK-directie is niet de aangewezen partij om dit te verkennen.

Bij een verdieping zal niet alleen naar de taak als zodanig gekeken moeten worden, maar moet ook worden bezien welk effect een eventueel besluit heeft op het totaal van de VRK-organisatie (robuustheid en wendbaarheid organisatie, informatiepositie, basis onder overhead).

	Taak	Status	Alternatief	Financieel kansrijk*	Kanttekening	Onderzoekwaardig?
Wettelijke taak met Smart-norm	Toezicht Kinderopvang	Uitvoering op minimumniveau	Geen	Nee	nvt	Nee
	Opkomsttijd brandweer (dekkingsplan)	Bestuurlijk besluit dekkingsplan (2023)	Post/kazerne sluiten	Ja	Maatschappelijk effect is groot bij post sluiten; risicoprofiel	Nee, recent besluit
GGD (Wettelijke taken die niet per se bij de VRK hoort, maar er wel is ondergebracht)	JGZ	Bestuurlijk besluit 0-4 onder te brengen bij markt muv H'meer	Centreren van uitvoering	Ja, inschatting € vergt nader onderzoek	nvt	Ja
		Bestuurlijk besluit 4-18(-23)	Elders volledig uitvoeren	Nee	nvt	Nee
	Veilig thuis	Bestuurlijk besluit (2019)	Heroverwegen besluit	Nee	Bestuurlijke continuïteit	Nee, recent besluit
	Zorg- en Veiligheidshuis	Op verzoek gemeenten	Heroverwegen besluit	Nee	nvt	Nee
	Forensische geneeskunde	Geen andere partij beschikbaar	Geen	Nee	nvt	Nee
	Hygiënisch woningtoezicht	Geen andere partij beschikbaar	Geen	Nee	nvt	Nee
	Toezicht WMO**	Op verzoek enkele gemeenten	Herbeleggen	Ja, inschatting € 32.000	nvt	Verkenning gemeenten?
	Meldpunt WVGZ	Bestuurlijk besluit (2019)	Uitvoering door GGZ-instelling of gemeenten	Nee	nvt	Nee, recent besluit
	Ambulancezorg ***	Vanwege belang publieke invloed op zorgketen	Onderbrengen in de markt	Nee	nvt	Nee
Brandweer (wettelijke taken die niet per se bij de VRK thuishoren,	Bluswatervoorziening	Bestuurlijk besluit (2019)	Geen	Nee	nvt	Nee, recent besluit
	Activiteiten voortvloeiend uit bouwbesluit****	Integraliteit/ kwaliteit brandweezorg	Onderbrengen Omgevingsdiensten	Nee	nvt	Verkenning gemeenten?
Brandweer (niet-wettelijke taak)	Jeugdbrandweer	Maatschappelijk belang; werving nieuwe aanwas	Stoppen	Ja, inschatting € 14.000	Maatschappelijke effecten op langere termijn	Nee
	Brandonderzoek	Doorontwikkeling brandweer	Stoppen	Ja, inschatting € 20.000	Onderdeel van lerend vermogen brandweer	Ja
	Brandveilig wonen		Stoppen	Ja, inschatting € 169.000	Meer branden kwetsbare groepen	Nee
	AED op auto	Brandweer snelste opkomsttijd	Stoppen	Ja, inschatting € 15.000	maatschappelijk effecten groot	Nee
	Duiken	Bestuurlijk besluit (2020)	Stoppen	Ja, inschatting € vergt nader onderzoek	Meer levens gered dan bij brand	Nee

Nader onderzoek zinvol

Negatief inschatting

Verkenning door gemeenten zelf

- * Dit is beoordeeld vanuit de mogelijkheid voor de VRK om tot een besparing te komen en daarmee de inwonerbijdrage te verlagen.
- ** Toezicht WMO: VRK voert uit voor drie gemeenten
- *** Ambulancezorg: uitvoering ambulancezorg is geen gemeentelijke taak
- **** Activiteiten bouwbesluit: enkele gemeenten brengen gedeelte van taken onder bij omgevingsdiensten

4. Aanvullende overwegingen

Al eerder is de conclusie getrokken dat verder verscherpen van de efficiency van de VRK niet kan leiden tot besparingen (zie oa rapport Maatschappelijk Rendement). Er is op de VRK in de afgelopen jaren al een groot beroep gedaan om efficiënt te werken en te constateren valt dat het beoogde resultaat bereikt is. Verder 'knijpen' in de bedrijfsvoering brengt grote risico's mee in de uitvoering van de taken die gemeenten bij de VRK hebben belegd en waaraan maatschappelijk en juridisch hoge eisen worden gesteld.

Beheersen van kosten bij de VRK is dan nog slechts mogelijk door geheel of gedeeltelijk taken te schrappen. Op dit vlak valt te constateren dat de gemeenten in het verleden al zuinig zijn geweest in het beleggen van taken bij de VRK. De taken van de VRK kennen voor het overgrote deel een wettelijke basis, niet uitvoeren van deze taken is voor het bestuur geen optie. Uit benchmarks blijkt dat het niveau van uitvoering gemiddeld of beneden het gemiddelde is qua kosten, ondanks het zware risicoprofiel van de regio.

Op het gebied van niet-wettelijke taken zijn alleen bij de brandweer enkele taken te onderkennen. Dit zijn alle taken die zeer direct samenhangen met het inzicht dat brand voorkomen beter is dan branden blussen. Brandonderzoek en Brandveilig Leven hebben beide dat doel en zijn daarbij dus geen wettelijke taak, maar hebben wij wel een wettelijke grondslag. Verder wordt opgemerkt dat bij de duik-taak er meer levens gered worden dan bij de brandbestrijding. Daarnaast kent de VRK een aantal groepen jeugdbrandweer, die een belangrijke bron zijn voor nieuwe aanwas van brandweermensen, noodzakelijk voor de toekomst van brandweezorg in de gemeenten.

De VRK voert ook een aantal wettelijke taken uit die de gemeenten, althans juridisch gezien, ook elders kunnen onderbrengen. Dit is iets wat gemeenten in de eerste plaats zelf zullen moeten beoordelen. Zoals ze ook moeten beoordelen of ze meer zouden kunnen samenwerken, en juist de VRK zouden moeten benutten om een bepaalde taak gezamenlijk op te pakken. In het geval van de JGZ 0-4 ligt er voor acht gemeenten in ieder geval een kans om dit bij de VRK te integreren met de JGZ 4-18, zoals de VRK dat ook al voor Haarlemmermeer uitvoert..

In bovenstaand overzicht zijn de inzichten van de VRK meegegeven over wettelijke taken die niet per se bij de VRK hoeven te worden onderbracht. Zoals gezegd is een onderzoek of er een goedkopere aanbieder te vinden zou zijn vooral aan de gemeenten zelf.

Daarbij wordt wel opgemerkt dat een van de argumenten om taken bij de VRK onder te brengen de wens is geweest een robuuste gemeenschappelijke regeling te bouwen, zodat flexibel, snel en volhoudend door de VRK kan worden ingespeeld op ontwikkelingen en te meer nog op crisissituaties. En daarnaast de wens om zonder hoge overheadkosten toch een kwalitatief goed ondersteunend apparaat op te bouwen. Dat is nodig gezien de steeds hogere eisen die aan het lokaal bestuur worden gesteld, en daarmee dus ook aan een gemeenschappelijke regeling. Taken bij de VRK weghalen kan van invloed zijn op de hoogte van de overheadkosten voor andere taken. Bovendien moet rekening worden gehouden met frictiekosten.

Bijlage 1 Eerdere besparingsoperaties

Ombuigingsoperaties tot 2019

De VRK is in 2008 tot stand gekomen. In 2011 werd al een eerste grote ombuigingsoperatie uitgevoerd i.v.m. financiële problemen bij de gemeenten destijds. Er zijn toen diverse bovenwettelijke taken geschrapt en management en ondersteuning zijn ingekrompen. Voorbeelden hiervan waren het schrappen van activiteiten op het gebied van mondhygiëne, het schrappen van contactmomenten JGZ in het speciaal onderwijs, beperking activiteiten TBC-screening, het terugbrengen van het aantal voertuigen binnen de brandweer en het verminderen van de inzet van brandweervrijwilligers op diverse posten. Deze operatie die fors heeft ingegrepen in de activiteiten heeft uiteindelijk geresulteerd in een bezuiniging van €4 miljoen structureel en een verlaging van de inwonersbijdrage op dat moment met 9%.

In 2015 is opnieuw een efficiencyoperatie uitgevoerd. Die heeft geresulteerd in een verlaging van het kostenniveau met € 3,4 miljoen structureel. Dit bedrag werd onder andere bereikt door het verlagen van de huisvestingslasten via het concentreren van de huisvesting (verlaten van de locatie Spaarnepoort in Hoofddorp), invoeren van het plaats- en tijdsafhankelijk (nieuwe) werken en het terugbrengen van de formatie van de directie.

Besparingen/maatregelen begroting 2019-2027

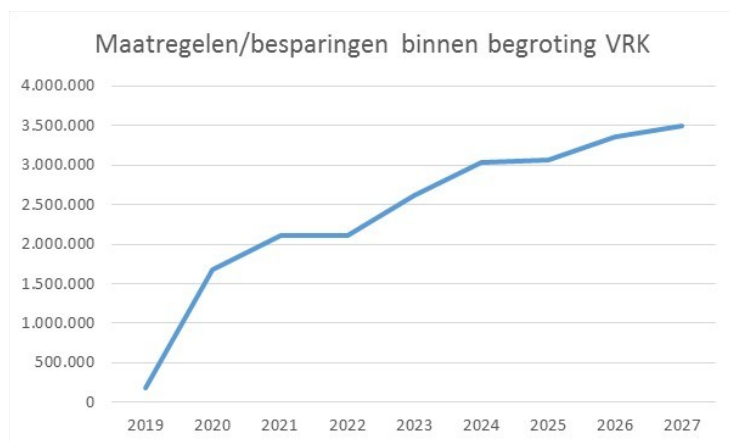
Voor dit deel van de analyse is gekeken naar de periode van de afgelopen 6 jaar, oftewel programmabegroting 2019-2022 t/m programma begroting 2024-2027.

In deze periode zijn diverse maatregelen genomen. Ten eerste om autonome ontwikkelingen die om extra middelen van de gemeenten zouden vragen toch binnen de eigen begroting mogelijk te maken, door zelf het principe 'nieuw voor oud' toe te passen. En ten tweede om toch nog te bezien welke ruimte er is om de bijdrage van gemeenten te kunnen verlagen.

Een voorbeeld hiervan is het doorlopen traject "maatschappelijk rendement verhogen". Dit traject heeft geleid tot besparingen van € 500.000 door het oversluiten van leningen, verlagen van de kosten van het management en verlaging van exploitatiebudgetten.

In totaal heeft dit geleid tot maatregelen oplopend tot een bedrag van €3,5 miljoen in 2027.

De maatregelen vanuit de programmabegroting 2024-2027 van €413.000 in 2024 oplopend tot €847.000 in 2027 zijn per programma toegewezen maar nog niet concreet ingevuld. Dit vraagt de komende jaren nog concrete maatregelen.

Hierna is een overzicht opgenomen van met uitgebreidere inhoudelijke beschrijving van de genomen maatregelen waarmee deze maatregelen/bezuinigingen vanaf 2019 zijn ingevuld.

Document	Maatregel	Bedrag	Structureel	Tekst toelichting betreffende programmabegroting
Programmabegroting 2019	Dekkingsvoorstel (autonome) ontwikkelingen binnen eigen begroting	180.000	180.000	De dekking ad. € 180.000 van het voorgenomde nieuwe beleid is met passen en meten gevonden binnen de bestaande begroting en zal dus niet leiden tot aanpassing van de inwonerbijdragen.
Programmabegroting 2020	Efficiencymaatregelen	580.000	580.000	De toegenomen efficiëntie van de organisatie, maakt dat over het geheel van de organisatie voordelen optreden, die zich onder andere laten zien in het jaarrekeningresultaat. Hoewel dit nog op budgetniveau uitgekristalliseerd dient te worden, is op grond van een inventarisatie en na discussie binnen het management, met ingang van 2019 een correctie op de uitgaven afgesproken tot een bedrag van € 570.000 structureel.
	Herijking versterkingsmiddelen	125.000	125.000	Bij de herijking van de versterkingsactiviteiten, die in december 2018 is vastgesteld, is geconstateerd dat op een aantal producten, die betrekking hadden op versterkingsactiviteiten, geen acties werden uitgevoerd en dus geen uitgaven meer gedaan. In totaal een bedrag van € 128.000 structureel, dat vrij kan vallen doordat de VRK meer uitgeeft aan versterkingsactiviteiten dan het Rijk vergoedt.
	Lagere kosten meldkamerexploitatie	800.000	800.000	Na jaren van gezond financieel beleid, terughoudendheid bij het plannen van investeringen in het meldkamergebouw, het onderbrengen van het Veiligheidsbureau en de OT en BT-ruimten in het kantoorgebouw aan de Zijlweg en een verbeterd beeld op de situatie na het samenvoegen van de bestaande operationele meldkamers tot de nieuwe meldkamer Noord-Holland, maakt dat naast een kwaliteitsverbetering voor de VRK ook een reductie van de exploitatiekosten optreedt. Naar het zich nu laat aanzien zullen de exploitatiekosten vanaf 2020 en verder met € 800.000 structureel afnemen.

Document	Maatregel	Bedrag	Structureel	Tekst toelichting betreffende programmabegroting
Programmabegroting 2021	Afronden meldkamerdossier	429.000	429.000	De afronding van het meldkamerdossier leidt tot een extra besparing van structureel € 429.000 vanaf 2021. Deze besparing is ten gunste gebracht van het begrotingsaldo in het meerjarenbeeld.
Uitgangspuntennotitie 2023 / Programmabegroting 2023	Project Vergroten Maatschappelijk Rendement	500.000	500.000	<p>Op 29 maart 2021 heeft het Dagelijks Bestuur – tegen de achtergrond van de verslechterde financiële positie van gemeenten – en ter voorbereiding op de begroting 2023, opdracht gegeven nog eens kritisch te kijken naar het takenpakket van de VRK-organisatie en de wijze van uitvoering. De opdracht is gedeeld met de bestuurscommissies en ter kennis gebracht aan de gemeenteraden. De opdracht behelst niet alleen te bezien of en zo ja waar mogelijk taken efficiënter kunnen worden uitgevoerd of slimmer georganiseerd, maar ook om suggesties te doen waar taken bij de VRK voor gemeenten goedkoper uitgevoerd kunnen worden. In de aanpak is gekozen voor het volgen van 3 sporen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spoor 1: hier is gezocht naar financieel technische mogelijkheden om het kostenniveau structureel omlaag te brengen; - Spoor 2: vergelijken van de VRK met andere Veiligheidsregio's. In dit spoor zijn benchmark onderzoeken opgestart naar de organisatie van GGD, Veilig Thuis, Veiligheidskolom en de overhead van de VRK; - Spoor 3: in dit spoor is gekeken naar collectieve gemeentelijke taken die uitgevoerd zouden kunnen worden door de VRK als Gemeenschappelijke Regeling. Het eindrapport leert dat er € 500.000 structureel is gevonden in spoor 1. De benchmarken uit spoor 2 laten zien dat er geen aanleiding is om nader

Document	Maatregel	Bedrag	Structureel	Tekst toelichting betreffende programmabegroting
				<p>onderzoek te verrichten naar de organisatie. Deze kan de vergelijking met andere regio's namelijk goed doorstaan. Ten slotte wordt in hoofdstuk 3 een aantal taken benoemd die VRK zou kunnen uitvoeren namens de gemeenten. De gemeenten zullen daar echter eerst zelf een besluit over moeten nemen. De opdracht van het DB heeft daarmee uiteindelijk met ingang van 2023 een bedrag van € 500.000 opgeleverd.</p>
<p>Programmabegroting 2024(-2027)</p>	<p>Sluitend maken meerjarenbegroting</p>	<p>413.000</p>	<p>879.000</p>	<p>In de Uitgangspuntennotitie was er nog een nadelig saldo op te lossen wil de begroting en het meerjarig perspectief sluitend c.q. positief zijn. Een van de maatregelen om het nadelig saldo te dekken is door een bedrag van € 200.000 structureel in de begroting te verwerken als gevolg van vertraging realisatie investeringen. Er werd al rekening gehouden met een vertraging, maar in de praktijk blijken de voordelen hoger dan verwacht waardoor verhoging van dit bedrag in de begroting reëel is. Voor het resterende tekort is aan de organisatie opdracht gegeven om naar de toekomst toe kosten beheersende maatregelen te nemen. Nadat deze opdracht was ingevuld leidde doorrekening van het principeakkoord arbeidsvoorwaarden tot een aanvullend tekort van structureel € 193.000. De bijdrage vanuit de gemeenten op basis van een gewogen gemiddelde loon/prijs dekt namelijk niet de totale loonsverhoging. Om geen extra bijdrage van de gemeenten te hoeven vragen waren boven op de maatregelen die al waren genomen, nieuwe interventies nodig. De organisatie heeft deze handschoen opgepakt en de uitkomst heeft het toch mogelijk gemaakt een sluitende begroting voor te leggen. Hierbij wordt aangetekend dat de druk</p>

Document	Maatregel	Bedrag	Structureel	Tekst toelichting betreffende programmabegroting
				om de taken binnen het huidige kader van de begroting uit te kunnen blijven voeren oploopt. Tegen de achtergrond van het eerder uitgevoerde onderzoek naar de kostenefficiëntie van de organisatie wordt hier wel een risico mee genomen.
Totaal		3.027.000	3.493.000	